

Pramen

Ročník 20
Číslo 1
Jaro 2014

ČESKÉ A SLOVENSKÉ SDRUŽENÍ V KANADĚ • CZECH AND SLOVAK ASSOCIATION OF CANADA
ODBOČKA WINNIPEG BRANCH

Happy Easter

Veselé Velikonoce

Veselí Velikú Noc

Bílá Listina

	Členské	Senior	Pramen	Dar
Agnes Hallama.....			\$ 20.00	
Marie Sichler.....		\$ 5.00	\$ 30.00	\$ 20.00
Henrieta Zhanel.....		\$ 5.00	\$ 30.00	\$ 20.00
Dr. Eva Smil.....			\$ 100.00	
Helen Martinek.....			\$ 25.00	

Srdečně děkujeme všem, kteří nás finančně podpořili.

OBSAH

- str.2 Bílá listina / Kde nás najdete
- str.3 Pozvánka na výroční členskou schůzi
- str.4 Oznámení—Konzulární dny
- str.5 Znovuukřižovaný—žádost o pomoc
- str.6 Krásy a zajímavosti z Yukonu (pokračování)
- str.10 Televizní seriál „České století“
- str.13 Čtyřicetpět roků
- str.15 Vysvěcení Petra Nemčeka

***Krásné jaro a veselé Velikonoce všem našim krajanům
přeje výbor winnipežské odbočky Sdružení***

Kde najdete nás a naše krajany v Česko-Slovenské podpůrné jednotě?

Informace o činnosti Sdružení a jednotlivých odboček,
electronickou verzi Pramene a jiné krajanské publikace
najdete na
www.cssk.ca

Kanadská Česko-Slovenská Podpůrná Jednota (klub)
154 McKenzie Street, Winnipeg, MB, R2W 5A2 / Tel: 589-7483
Otvírací doba: čtvrtek - sobota od 7 hodin večer
Podrobnější informace najdete na www.czechslovakbenevolentassoc.ca

Pozvánka na ČLENSKOU VÝROČNÍ SCHŮZI

Srdečně zveme všechny naše členy, příznivce Sdružení a naše krajany na výroční členskou schůzi, která se bude konat
v neděli, 23. března 2014 ve
3 hodiny odpoledne
v baru Klubu na 154 McKenzie Street.

Přijďte si poslechnout zprávy činitelů výboru, prodebatovat práci Sdružení na celokanadské bázi, popovídat si s krajany a pochutnat si na malém občerstvení, kafičku nebo čaji. Alkoholické nápoje budou k zakoupení.

Přihláška do Sdružení— členský příspěvek na rok 2014

Datum _____

Jméno a příjmení.....

Adresa

Telefon

Jsem členem winnipegské odbočky Českého a Slovenského Sdružení.....

Přeji si stát se členem odbočky Českého a Slovenského Sdružení.....

Přikládám členský příspěvek \$20.00 za člena/členy (pod 65 let).....\$.....

Přikládám členský příspěvek \$5.00 za člena/členy (nad 65 let)\$.....

Dar na činnost ČSSK Winnipeg.....\$.....

Příspěvek na vydávání Pramene\$.....

Celkem.....\$.....

Podpis

Generální konzulát České republiky
Consulate General of the Czech Republic

2 Bloor Street West, Suite No. 1500
Toronto, ON M4W 3E2
tel.: +1 416 972 1476, fax: +1 416 972 6991
e-mail: toronto@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/toronto

Konzulární dny Winnipeg

Ve dnech **24.-25. dubna 2014 (čtvrtek a pátek, 9:00 – 12:00 a 14:00 – 17:30)** proběhnou ve Winnipegu konzulární dny, a to v hotelu **Viscount Gort Hotel**, 1670 Portage Avenue, Winnipeg, R3J 0C9. Číslo pokoje bude k doptání v recepci hotelu.

Bude možné vyřizovat následující agendy:

- oddací, rodné a úmrtní listy
- osvědčení o státním občanství, potvrzení nebo prohlášení o státním občanství
- ověřování pravosti podpisu (i na potvrzení o žití)
- ověřování pravosti kopií
- ověřování správnosti překladu
- superlegalizace kanadských veřejných listin

výpis z rejstříku trestů, eventuálně z jiných rejstříků CzechPoint

Prosíme zájemce o konzulární služby, aby se **předem ohlásili** na tel. 1-416 972 1476, linka 12 a dohodli si termín schůzky. Při svém telefonátu nahlase jméno, příjmení, telefon, na kterém jste k zastížení, a konzulární úkony, které budete chtít vyřídit. V případě, že budete vyřizovat doklady za celou rodinu, nahlase počet osob.

Na sjednanou schůzku si s sebou, prosím, doneste **fotokopie všech vyřizovaných dokladů a také fotokopii datové stránky platného cestovního pasu, popř. jiného platného dokladu totožnosti** (driving licence, občanský průkaz, permanent resident card atd.). Úhradu konzulárních správních poplatků bude možné provést pouze v hotovosti.

Monument ZNOVUUKŘIŽOVANÝ na Masaryktownu potřebuje naši pomoc

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,

od doby postavení a oficiálního odhalení monumentu Znovuukřžovaný sochaře Josefa Randy z Winnipegu, na jehož vybudování se na Masaryktownu v Torontu zasloužil zejména Klub-231 v exilu, uplynulo již 24 let. Nadešel čas k jeho nutné restauraci.

Obracíme se na Čechy, Slováky a kanadské přátele s prosbou o finanční podporu na uskutečnění tohoto nezbytného projektu. Odhad na celkovou opravu monumentu činí 15,000 CAD. Peněžní dary prosím adresujte na Masarykův ústav s určením „K 231 monument“. Charitativní potvrzení budou vystavena na plnou částku daru. Rádi bychom tuto opravu ukončili k 25. výročí jeho odhalení, které připadne na 2. červenec 2014.

Vám všem, kteří se na restauraci tohoto památného díla budete podílet, již dnes jménem Masarykova ústavu děkuji.

S úctou k členům Klubu - 231 v exilu, jakož i ke všem známým i bezejmenným, kterým byl tento monument věnován,

František Ječmen
prezident MMI

Informace podá kancelář MMI
také telefonem (416) 439 4354

Donation laskavě zašlete na:
MMI, 450 Scarborough Golf Club Rd.
Toronto, M1G 1H1, ON
Memo: MONUMENT

(potvrzení charitativního daru pro daňové potřeby jsou vystavena a zaslána promptně, pozn. redakce)

Krásy a zajímavosti z Yukonu

(1.pokračování)

Během našeho návratu od Fish Ladder do Whitehorse se již začalo stmívat. Byli jsme vzdáleni už jen několik desítek metrů od místa našeho ubytování, když jsme si všimli, že na trávníku před jedním domem leží dvě zvířata. Protože byla jen kousíček od vchodových dveří, mysleli jsme, že to jsou pejsci majitelů. Když jsme se více přiblížili, nechtěl jsem věřit svým vlastním očím. Byly to červené lišky. Klidně vyčkávaly, až si nachystáme naše kamery a uděláme pár snímků. Nás pochopitelně lákalo přiblížit se a udělat snímky co možná zblízka. Lišky usoudily, že třímetrová vzdálenost by nám mohla stačit. Pak se zvedly a dost neochotně odběhly do blízkého parku. Oba, tedy já i Michal, jsme se začali smát, protože nás oba napadla stejná myšlenka: Co bude dál, když v hlavním městě provincie Yukon doslova a do písmene „lišky dávají dobrou noc“.

Po večeri jsme začali s přípravami na cestu. Nejprve jsme vysvětlili naší paní domácí Pamele, co máme v úmyslu. Ta nám dala několik dobrých rad a čerstvých informací o aktuální situaci v provincii a ochotně půjčila do našeho minivanu Dodge starší koberec a spací pytel jako matraci, abychom mohli lépe spávat na měkkém. Naplánovali jsme si cestu po Alaska Highway (Nr.1) z Whitehorse na západ a na sever až na Aljašku do USA do městečka Tetlin, tam odbočíme na sever na Taylor Highway (Nr.5) a přes americké pohraniční zlatokopecké „městečko“ Chicken (v létě v sezóně 35 až 50 obyvatel, v zimě celých 15) se vrátíme do Kanady na Top of the World (Nr.9). Za slavným zlatokopeckým městečkem Dawson City (s téměř 2 tisíci obyvateli druhé největší město provincie Yukon) odbočíme dále k severu po Dempster Highway (Nr.5) podél zlatonosné řeky Klondike přes provinční park Tombstone k severnímu polárnímu kruhu a bohužel stejnou cestou zpět (protože jiná tam prostě není) až na Klondike Highway (Nr.2) a po ní zpět až do Whitehorse, celý okruh měl být něco přes 2000 km. S tím, že kde se nám bude líbit, uděláme si i vícedenní přestávku. Dost rozhodující bude počasí. To však bylo s výjimkou jediného dne přímo nádherné a tak nám vznikl velký problém, líbilo se nám totiž úplně všude.

Po snídani jsme naložili naši skromnou výbavu do auta a vyrazili. Cestou přes město jsme ještě dokoupili zásoby potravin, nechtěli jsme totiž spoléhat na to, že vystačíme jenom s tím, co cestou v divočině nasbíráme nebo nachytáme. A dobře jsme udělali, protože se ukázalo, že ani borůvky ani maliny ještě nebyly zralé. Také jsme dotankovali plnou nádrž, protože jsme byli upozorněni, že další

nejbližší pumpa může být i 200 km daleko a může mít právě poruchu, být zavřená nebo prostě jen tak zrovna nemít benzin. Toto doporučení jsme plně respektovali a vyplatilo se, skutečně jsme na takovouto situaci asi 3x narazili. Ale i tak jsme nejrůznějších překvapení zažili víc než dost. První bylo, že každá trochu lepší silnice je na mapě pojmenována jako Highway, ve skutečnosti je tam v nejlepším případě asfaltový povrch a namalovaná žlutá dělicí čára, kterou je oddělen jeden jízdní pruh od protisměru a někde jsou i na straně ze svahu svodidla. Ale na některých místech dělicí čára chybí a silnice je znatelně užší. To je ještě docela dobré, protože jinde silně připomíná šterkovici jako k Joeovi na farmu a na některých místech tam toho šterku nebylo ani tolik. Nijak to však nevadilo, jelo se pohodlně. Alaska Highway vede místy až 80 km širokým údolím řeky Yukon vytvořeným za miliony let, takže nemá žádná prudká stoupání a klesání a proto je vidět na kilometry daleko. Dopředu i dozadu. Jen v blízkosti Whitehorse byl trochu provoz, ale o pár km dál jsme byli na silnici již většinou sami. Když jsme náhodou uviděli v dálce před sebou 3 auta (většinou pomalu jedoucí vány) a alespoň jedno za námi, smáli jsme se, že jsme se ocitli v dopravní špičce. Ale to byly skutečně výjimky.

Vyrazili jsme z Whitehorse po Alaska Hwy na západ směrem na Haines Junction. Až tam jsme ale nedojeli, postavily se nám do cesty hned dva RV kempy, tak jsme si je chtěli prohlédnout zblízka. Bylo nám doporučeno nocovat v kempech tohoto typu, protože ve volné přírodě se přenocovávat nesmí, ani na odpočívadlech u silnice. Údajně to hlídá policie, strážci parků, grizzlyové a černí medvědi. RV kempy jsou všechny stejně zařízené a vybavené a za stejnou cenu \$12,- za lot. Bez ohledu na počet osob a stanů. To nám připadlo velmi levné a ihned nás napadlo srovnání s kempy v Česku: Zde nejsou žádné označené loty, zaparkuj v kempu a postav si stany, kde najdeš místo, žádné vyhrazené ohniště ani připravené dřevo a že máš svůj vlastní toaletní papír je ti naprosto k ničemu, když záchody jsou často nepoužitelné. Zvláště ke konci sezóny. Přitom se platí za každé auto, za každý stan, za každou osobu a někde i lokální paušál za rekreační pobyt. Když se to pak dohromady za rodinu sečte, určitě to v přepočtu převyšuje kanadských \$12,-.

Co nás dost překvapilo při prvním vjezdu do takového kempu byla zvednutá závora a prázdná vrátnice. Chvilí jsme tam postávali a čekali, až se nějaký vrátný nebo strážce parku objeví. Pak jsme si všimli informačních tabulí a přečetli si návod k přihlášení a pobytu v kempu. Nejvíce nás ale překvapil samoobslužný systém placení, obálky na peníze doplněné ústřížkem, který se po vyplnění odtrhl a vsunul do svorky na sloupku označujícím obsazený lot. Obálka s penězi pak do pokladničky, která bývala většinou u vstupní brány. Strážce parku pak objíždí kempy, vybírá obálky z pokladniček a sbírá ústřížky (= přihlašovací lístky). Podle ústřížků našich předchůdců jsme zjistili, že přijíždí tak jednou za týden až dva. Později jsme přišli na to, že podle počtu ústřížků ve svorce na sloupku s číslem lotu a záznamu na nich se dají vybrat nejžádanější, tedy nejlepší loty v kempu. A systém fungoval. Ani Michal ani já jsme nezapozorovali, že by někdo

někdy za pobyt nezaplatil. A hned jsme také srovnávali, co by se stalo s takovým systémem vybírání poplatků v kempech v Česku. Shodli jsme se, že většina lidí by nezaplatila a prostě riskla, že je správce nepotká. Ti chytřejší by si vzali obálku, vyplnili a dali do ní peníze a ústřížek dali do svorky na sloupek. Kdyby přijel správce, řekli by mu, že to mají nachystané a že obálku chtěli hodit do pokladničky až by šli okolo ní. Jenže pokud by správce do jejich odjezdu nepřišel, vytáhli by ústřížek ze svorky u lotu a odjeli. Nikdo by jim nedokázal, že tam vůbec byli.

Ale tohle není ještě to nejhorší. Horší je, že v České republice existuje jistá menšina Hnědočechů, která by velice rychle zjistila, jak systém funguje a kdy asi jezdí správce parků pokladničky vybírat. Totiž přijet až po něm by znamenalo, že v pokladničce bude minimum obálek. Takže den až dva před ním. Pokladničku odříznout, nejlépe i s železnou deskou a sloupkem, který to všechno nese a aby to šlo rychle. Pak někde v bezpečí v klidu železnou pokladničku rozřezat, peníze vybrat, obálky spálit a železný šrot odevzdat někde do sběrný, za každý kg je momentálně 6,-Kč. Protože tohle se všeobecně ví, nikdo se zavést podobý systém placení v Česku ani nepokouší. Že na Yukonu funguje dobře je mimo jiné i proto, že tam žádní Hnědočeši nejezdí, alespoň my jsme tam žádné neviděli. A to je dobře.

Zalíbil se nám druhý z RV kempů, protože byl přímo na břehu jezera. Zaparkovali jsme, naštipali dost dřeva a opékali klobásy, kterými nás vybavila moje sestra ještě ve Vancouveru při přestupu. Pak mně to přece jenom nedalo, vybalil jsem udici, vybral třpytku a šel zkusit své rybářské štěstí. Po chvíli něco zabralo a já vytáhl rybu, jakou jsem do té doby nikdy neviděl. Nebyla moc velká, tak asi 40 cm, ale to už je velikost, kdy jsou ryby jedlé. V infocentru ještě ve Whitehorse jsem si vzal mimo map i příručku o rybách, podle ní jsme identifikovali, že jsem chytil Arctic Graylinga. Nic mi to neříkalo. Podle tukové ploutvičky na hřbetě před ocasní ploutví jsme věděli, že je to lososovitá ryba a tudíž bude asi dobrá. Byla, ikdyž jsme měli jen česnekovou sůl a žádné jiné koření. A opékat jsme ji museli jen tak nad ohněm napíchnutou na klacku, protože jsme neměli žádné nádoby. A žádný omastek, na kterém bychom ji pekli. Naštěstí nebyla tak suchá jako štika a tak to šlo. Pochutnali jsme si, ikdyž jedna půlkilová rybička pro dva chlapy k večeri opravdu není nic moc. Teprve mnohem později až na návštěvě v české kolonii ve Stone Creeku jsem se dozvěděl, že Arctic Grayling je lipan a že žije v těch nejčistších vodách i v České republice. Jenže já ho tam nikdy ani neviděl, natož chytil. Ale asi to bude také tím, že v Česku nerybařím, je tam totiž víc rybářů než ryb.

Následující den jsme se seznamovali s kempem, jeho okolím a jezerem. Bylo tam krásně a viděli jsme i

několik orlů bělohlavých. Jeden měl dokonce své stanoviště na vrcholu smrku u našeho lotu. Obdivovali jsme zblízka jeho přímo královský majestát. K večeru jsme usoudili, že by bylo dobré chytit si zase nějakou večeři. Tak jsem vzal udici, osvědčenou třípytku a nahazoval. Samozřejmě jen z břehu, loďku jsme neměli. Břeh byl mělký a písčitý, tak jsem musel házet co nejdál. Netrvalo dlouho a arctic grayling zabral. Donesl jsem ho Michalovi ke zpracování s tím, že se zatím pokusím chytit ještě něco, ať máme každou jednu rybu. Skutečně zanedlouho zabral další grayling, tak jsem ho předal a přestal rybařit. To nám muselo stačit.

Michal vzal obě ryby a šel je očistit. Samozřejmě do jezera, jednak odpad zužitkuje jiné ryby, ale hlavně v kempu nezanecháváme žádné pachy, které by lákaly medvědy, zvláště když byl téměř prázdný. Když se Michal vrátil, byl značně rozrušený a nadával do zlodějů. Podivil jsem se. Nikdo nikde, nejbližší sousedé byli od nás nejméně dvě sta metrů a hlavně, kdo by se odvážil chtít něco ukrást metrakovému chlapovi atletické postavy? Odvážil. Orel, kterého jsme předtím tak obdivovali. Michal očistil a vykuchal obě ryby. Protože břeh byl písčitý, položil si je vedle sebe do vody a chtěl ještě očistit náš lovecký nůž. Vtom uslyšel za sebou svist, instinktivně se otočil a uviděl orla s roztaženými křídly a napřaženými pařáty. Napřáhl proti němu nůž a zamával s ním. Orel to vzdal, udělal prudký obrat těsně před Michalovou rukou a odletěl. Na svůj smrk se nevrátil. Když se Michal uklidnil, usoudili jsme, že orel určitě nechtěl napadnout přímo jeho, ale chtěl ukrást naši večeři.

(pokračování v příštím čísle) J.D.

Zima vo Winnipegu je tento rok krutá a nie a nie sa oteplíť. Treba však dúfať že jar skutočne príde a prinesie nám krásne slnečné dni k Veľkej Noci, ktorá sa slávi tento rok 20 apríla.

Výbor CCBA (klub) touto cestou praje svojim členom, priateľom a priaznivcom: "K novej jari veľa sily, aby ste Vy dlho žili. Na Veľkú noc veľa vody, spokojnosti a pohody."

Televizní seriál „České století“

Vilém A. Kun

Pražská televize loňského podzimu uváděla seriál „České století“, který upoutal pozornost mnoha diváků. Snad nikdy nebyl takový zájem o historický seriál, jaký vzbudil tento pořad. Lidé před televizi hltali nedávné dějiny - psaly noviny. Nelze se divit. Události byly z nedávné minulosti, kterou mnozí diváci sami zažili během svého života.

První díl nazvaný „Veliké bourání“ se zabýval vznikem první Československé republiky a prací T. G. Masaryka. Druhý díl se jmenoval „Den po Mnichovu“. A další díly s názvy: „Kulka pro Heydricha“, „Všechnu moc lidu Stalinovi,“ a „Zabíjení soudruha“. Zájemci o seriál můžou kdykoliv zhlédnout uvedené díly na internetu.

Snad pro každého, jako i pro mne, nejzajímavější epizody jsou z doby, kterou si ještě pamatujeme. Doba války a následná komunistická éra.

Dějiny lidstva, a hlavně novodobé byly většinou a jsou dodnes zkrácené. Každá vládnoucí moc i jedinec se je snaží vyložit ke svému prospěchu.

Televizní seriál „České století“ se snaží (aspoň to tak vypadá) podat věrnější, skutečnější obraz minulých událostí. Mnohé proto překvapily nedávné dějiny nově podané. Příběhy, zajímavé až šokující, se kterými se divák setkal poprvé.

Ve „Velkém bourání“ překvapuje dialog Masaryka s anglickým politikem Davidem Lloydem Georgem, který vyčítá Masarykovi jeho tvrzení, že „Slováci jsou vlastně Češi“! A též mu nadhazuje jeho historický podvrh, že už „v sedmém století Češi měli svůj stát v České kotlině“.

Ve filmu, v podání JUDr. Pavla Kosatíka první prezident není už tak neomylný, jak byl představován národu. Tatíček Masaryk poslouchá jak žáček ve škole, což se rozchází s představami lidu o hrdinovi a budovateli státu.

Otevírání úst a očí však nastává druhým dílem s úlohou Edvarda Beneše při Mnichovské dohodě a protektorátu. Beneš bez souhlasu parlamentu nabídl Hitlerovi pět tisíc čtverečních kilometrů pohraničního území s milionem obyvateli.

A jak to vypadá, Hitler poznal, že narazil na slabocha, tak vydíral dále. Už mu tolik území nestačilo.

Po skončení války milovaný prezident, Dr. Edvard Beneš, byl pokládán za hrdinu a geniálního politika, z čehož ani jedno ani druhé se nezakládalo na pravdě. Právě na to film poukazuje. Na zbabělost a ctižádost prezidenta Beneše, hlavně tím, že nedovolil českému národu se bránit proti Hitlerovi.

Z mnoha pramenů vysvítá, že ČS armáda i národ byli připraveni bránit svou vlast. Všeobecné nadšení lidu postavit se na odpor Hitlerovi šmahem zhatil malomyslný prezident.

Nejen lid se chtěl bránit, ale též vojsko bylo lépe vyzbrojené než německé a na hranicích byly postaveny důmyslné bunkry - obranný val.

Je obdivuhodné, jak dlouho se mlčelo o Benešových přehmatech a vinách. (Potvrzuje to domněnku, že Beneš si vyžádal mlčenlivost od Stalina jako protislужbu). Je sám na to ve filmu dotazován politikem „Co jste slíbil Stalinovi“?

Dnes každý ví, že to byla minimálně Zakarpatská Ukrajina vyrvaná ze Slovenska a darovaná Stalinovi, nemluvě o celém Československu, které zaprodal komunistům.

Pokud historici JUDr. Pavel Kosatík a ostatní podali události správně, tak Beneš v době války v Anglii se zabýval pouze tím, jak se pomstí na sousedních národech a nikoliv jen na nepřátelích. „Vyženu všechny Němce, Maďary“, prohlašuje Beneš. Jaké však měl opodstatnění vyhnat Maďary? Maďarská menšina na Slovensku nerozbila republiku, o to se postarali sami Slováci přidáním se na stranu Němců i vojensky. Slovenské oddíly bojovali po boku wehrmachtu proti Rusům.

Nedá se to jinak vysvětlit než, že Beneš převzal Hitlerovou ideu o čistotě národa. Najednou lidé se nedělili na dobré a zlé, ale kdo jakým jazykem mluví.

Beneš dobře znal stav věcí, jak se národy v Evropě prolínají, ale přesto nenávisťně pronáší větu, - „*Po tisíciletí tito lidé žili v pohraničí, ale stejně je vyženu*“. „*Miliony nebudou stačit*“!

Bylo to už moc i pro jeho ženu. Žádá ho, aby se nemstil na každém, „Nejsi malý kluk“ říká ve filmu!

Bohužel, Dr. Beneš je pokračovatelem v nacionalistické nenávisti započaté takzvanými buditeli národů, ať to byli Češi (Palacký, Borovský) nebo německý Nacizmus zasévající mezi lid jen zlobu.

Uvedu výňatek z diskuze kolem „Českého století:- „...*Palacký vyhlásil nenávisť všem Němcům... Proč musel také Masaryk ihned po svém návratu v roce 1918 tvrdě zaútočit na německé krajany a vyhlásit je za nežádoucí – „imigranty a kolonisty*“. *To nebyl dobrý přínos k etnickému soužití. Podobné vyhlášení nacionalisty Rašína – „budeme budovat svůj stát tak, jako by druhé národy zde ani neexistovaly*“.

Mnozí souhlasí s Prof. Karlovy Univerzity Ernestem Gellnerem, že – „*Národnost není součástí přirozenosti, národnost byla zkonstruována až jako požadavek nacionalismu*“. Idea, která požene do zápasu národ proti národu jako ve fotbalu – kdo je lepší, avšak bez pravidel a rozhodčích.

Od nacionalismu je už jen krok k „šovinismu“, k víře v nadřazenosti vlastního národa, vedoucí ke konfliktům a k válkám.

Nacionalismus rozcupal tisícileté soužití mezi národy! Tisíc roků žili Češi a Němci - dva národy vedle sebe a možná, že jen jeden národ s dvěma jazyky.

Jak se dá vůbec geneticky oddělit Slovan od Němce po tisíce letů na jednom území? Za tu dobu se mezi sebou ženili, vdávali, jen jazyk se udržel podle většiny v obcích.

Znám to dobře z rodné vesnice. Někdy v 17. století po černém moru veliká vlna rolníků se nastěhovala z Německa do naší vsi, čekaly tam na ně zařízené opuštěné statky po mrtvých. Proto polovina vesnice se jmenovala „Německý Svodín“, (mezi obyvateli dodnes). V 19. století však už všichni mluvili jenom Maďarsky. Po Němcích zůstalo pouze několik slov a rodná jména. Kdo byl potom kdo?

Není ani třeba jít tak daleko do minulosti. Po Benešových dekretech (1946) nastalo vysídlování Maďarů a místo nich se repatriovali Slováci z Maďarska. Na sto slovenských rodin se usadilo ve stejné obci Svodín.

Avšak, už roce 1990 po pádu komunizmu, když jsem mohl opět navštívit rodiště, ve vsi už nebyla slovenská škola. Vyučovalo se jen v maďarštině.

Zbylo už jen tak málo zájemců, kteří se chtěli učit v slovenském jazyku, že z technických důvodů je raději vozili do sousední vesnice.

Postačilo méně než 50 roků k nerozeznání, kdo je Maďar, kdo je Slovák, dělíme-li je pouhým jazykem, když navíc téměř každý z nich ovládá oba jazyky!

Co si vybrat ze seriálu „České století“? Zajisté každý má k tomu svůj individuální přístup a bylo by hloupé někomu vnucovat změnu jeho názoru.

Přistupuje-li dotyčný k dějinným událostem pouze emociálně a nikoliv rozumově, (je jich dost v každé vrstvě obyvatelstva), pak zavrhne nově objevené dějiny, či spíše doposavad zakázané.

„*Události v dějinách nelze pozměnit*“, napsal pan redaktor Satellitu A. Březina. To také nikdo nechce ani nemůže, jenže dějepis byl a snad nadále bude politicky zneužíván a z toho plyne oprávnění odhalovat pravdivost dějin a poučit se z nich.

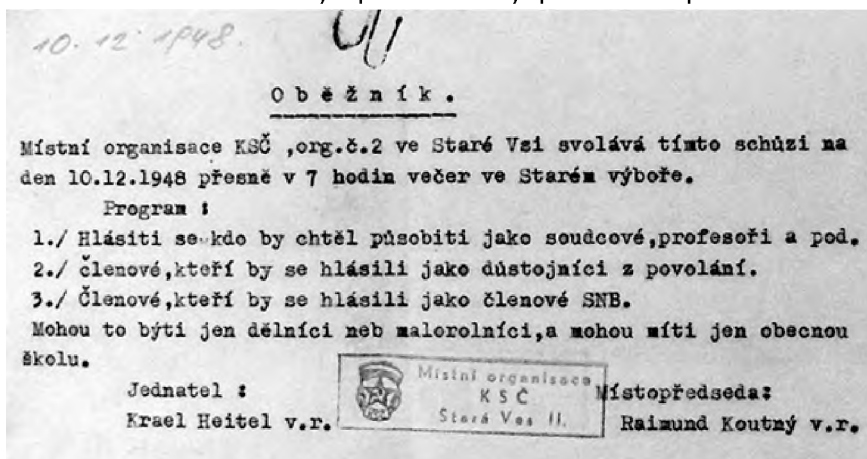
Jedině pravdou a rozumem lze odsoudit zlo a vyvarovat se ho v budoucnosti a nikoliv emocemi vedoucími ke špatnosti.

Zdá se, že rozum a emoce jsou navzájem ve válečném stavu. Milovaný prezident Dr. Beneš u Čechů a milovaný Stalin u komunistů vypadají zcela jinak, když jejich činy hodnotíme s rozumem.

Z toho může vyplynout jen jediná otázka, zda lidstvo nadále bude se svými emocemi vytvářet zlo, války, teror, jak se to děje i v dnešním světě, nebo poslechne raději rozumu, který velí spíše k dobru.

Vilém A. Kun, Winnipeg (01-22-2014)

Perličky z Internetu. Z archivu starého Československa. Co stačilo aby jeden sehnal práci!
A 17% Čechů by si přálo soudruhy zpět u moci. K pláči!

ČTYŘICET PĚT ROKŮ

Vilém A. Kun

Sobotu 15. února 2014 vybral výbor ČSJP na oslavu 45. letého výročí posrpnové emigrace Čechoslováků do Winnipegu. V hale jednoty se sešlo přes sedmdesát krajanů. Při dobré večeři dodané z restaurace a při vínečkách a českých piv bylo opravdu družně. Není divu, po tolika letech nejenže se navzájem známe, ale vytvořili jsme dobrou přátelskou společnost.

Čtyřicet pět roků - celá jedna generace utekla od doby co statisíce (kolem 200 tis.) lidí opustilo svou vlast - Československo a rozprchli se do širého světa.

Co se stalo, že mladí – sotva odrostlí rodičům, až po staré lidi stojící dekádu před penzí opustili svou rodnou zem, své rodiče, své přátele, známé a též svůj majetek. Co je přivedlo k tak drastickému kroku odejít – zabouchnout za sebou vrátka, která se už nedala znova otevřít k návratu.

Na položenou otázku emigrantům „proč“ dostanete od každého jinou odpověď - tu jeho specifickou. Jeho osobní, jelikož každý člověk je jedinec, který měl a má stále svůj jedinečný osobní přístup k rozhodování ve svém životě ač totalitní režim měl jiné představy o člověku.

Jedno však spojuje všechna „proč“ do stejného jmenovatele – „je to svoboda“! Ať už jí vyřkne dotazovaný sám, nebo to vyčte tazatel z odpovědi.

Hlavně mladí, většinou svobodní chlupci a děvčata vyjadřovali hlavní důvod nepřímou. Spíše mluvili o tom, že „*Odjel jsem, protože jsem chtěl poznat svět, jinak bych nemohl*“. Co takový výrok v sobě skrývá? Jedině to, že bez odchodu by nemohl poznat neznámé krajiny a realizovat svoje přání, svoje sny – neměl k tomu svobodu, jakou mají dnes mladí po pádu komunismu.

Starší lidé byli upřímnější a blíže ke skutečnosti, když vyjadřovali svůj krok jako politický důvod. „*Nemohl jsem už žít pod neustálým strachem a nátlakem totalitního režimu, který vyžadoval naprosté podřízení a poslušnost nejen v práci a na veřejnosti, ale sahalo to až do rodinného života*“ slyšeli jsme od nich! Nedůvěra a podezřívání každého jedince, zanesené režimem narušilo společenské vztahy. Postavil souseda proti sousedovi, rodiče proti dětem, děti proti rodičům. Neupřímnost a strach v každé činnosti života vedly k paranoidní společnosti! I běžnou a obyčejnou činnost tajili jeden před druhým. To vše má jediného jmenovatele – „nesvoboda občana“!

Většina z nás zažila kratší či delší dobu ve sběrných táborech (v lágrech) Rakouska, nebo Německa a Itálie. V agonii stálých citů k domovu se krystalizovala přání a představy budoucího života každého utečence. V lágrech se většinou rozhodovalo o důležitém životním kroku, do které části zeměkoule, do které země

jít za úspěchem - za životním štěstím.

Pro nikoho, ani pro dospělé, kterým rozum velel k odchodu z domova to nebylo lehké. Jak potom vysvětlit tříletému dítěti v lágru, že už nemůže za babičkou a s oblíbeným nákladářkem co dostal od Ježíška, už si nikdy nebude hrát, který zůstal v té zlé zemi.

Za svého pobytu v Německu jsem zažil mnoho diskuzí o zemích o kterých se říkalo, že přijímají emigranty. Studovaly se mapy vyvolených zemí. Přítel přesvědčoval přítele, aby neznámou krajinu zkusili společně.

Nebylo snadné vybrat! Daleká a horká Austrálie, studená Kanada, jak se o ní mluvilo. Nebo Jižní Afrika, která tenkrát nabízela veliké výhody pro bílé lidi. Či zkusit štěstí někde v Evropě?

My, kteří jsme si zvolili Kanadu, která každému pilnému a práce chtivému nabízela veliké možnosti nás nezklamala. Náš předešlý nejistý život se v nové zemi vrátil do normálních kolejí. Jen naše city zůstaly stejné. Stesk po domovině, po rodné zemi nelze jednoduše za něco vyměnit nebo zapomenout.

Přetržené rodinné vztahy, které se vracely v myšlenkách na rodiče, sourozence a milé nám zůstaly a snad vymizí až naší smrtí. Jinak to však nešlo! Otevřít zmíněná vrátka vedoucí zpět, znamenalo pro nás v rodné zemi vězení. Věděli jsme dobře, čeho byl komunistický režim schopný, když po čase nám přicházely úřední dopisy z ČSSR s nesmyslnými a nelidskými paragrafy ustanovenými totalitním režimem. Oznamovali nám, že jsme se dopustili velezrady „opuštěním socialistické vlasti“, za které nás dělnická třída odsoudila do žaláře. (Neptejte se, která dělnická třída!)

Na sobotní oslavě Joe Dobrovolný pro zajímavost vyzval přítomné, aby ti kteří byli komunistickým soudem odsouzeni do vězení za „opuštění republiky“ zvedli ruce. Zvedl se les rukou, až to člověka zamrazilo. „*Rozdělíme to teda do kategorií, komu kolik vyměřili – napařili*“ pravil Joe. Do skupiny – „*do šesti měsíců*“ se zvedlo pár rukou, avšak od 6. do 12. měsíců jich bylo hodně. A odsouzení více než nad jeden rok předběhla všechny jedna dáma s vyměřeným trestem třech let! Zda měli na to nějakou šablonu, nebo rozsudky stříleli jen od boku, se neví.

„*Za co soudruzi*“?? Jak bylo doma zvykem se vtipně ptát na jakýkoliv tvrdý krok vládců. Za to, že „*vy u moci*“ jste nedokázali vést stát bez teroru a museli jste obehnat celou zemi ostnatými dráty? Udělat jednu velikou věznicí pro celý národ. Zato jste odsuzovali svůj lid? (A k hrůze dneška, ještě dnes 15 procent ubohých voličů v ČR volí tuto verbež - KSČM!)

Povzpomínali jsme při promítání fotografií z našich krajanských setkání, zábav, pikniků a Folkloram. Dívali jsme se zpět na uplynulá léta s uspokojením, na vše čeho jsme zde v nové domovině dosáhli.

Každý z nás přiletěl s jedním kufrem do neznámé země, nebo se dvěma a mnohdy s malými dětmi. Za rok pobytu a práce však většina z nás už vlastnila automobil a za několik let také svůj dům. Navíc jsme se jeden druhého nebáli a nezáviděli. Spíše jsme se chovali k sobě jako rodina. Spojoval nás stejný osud. Není mnoho míst ve světě, kde rodiny si můžou tak dobře zařídit svoje životy jak jsme mohli my zde v Kanadě.

Snad z těchto důvodů naše setkání po 45. letech v Českém klubu vyznělo na veselou notu.

Zbývá jen poděkovat dobrovolníkům z ČSJP a současnému předsedovi Josefu Dobrovolnému,

který dokáže se svým výborem připravit společenské večery, veselé i vážné, ale pokaždé důstojné našich Československých tradic.

Ve středu 19. února 2014 se konala sváteční mše v římskokatolickém kostele St. Charles (Charleswood) k vysvěcení Petra Nemčeka do hodnosti Acolyta. Je to jeden z vyžadovaných předstupňů před vysvěcení na kněze. Svěcení Petra vykonal winnipežský Arcibiskup Richard Gagnon za účasti mnoha kněží, věřících a žáků z katolické školy při kostele St. Charles, kteří měli hudební pořad a zpěv.

Mass in Celebration of
Peter Nemcek
Institution to the
Ministry of the Acolyte

Acolyta je považován za součást duchovenstva jako pomocník. Není-li přítomen kněz ani jáhen, může pověřený akolyta vést sám bohoslužbu slova.

Peter Nemček je slovenského původu a je studentem v semináři v Edmontonu. V současné době je ve Winnipegu na stáži v kostele Our Lady of Perpetual Help (Charleswood).

PETROVA STORY

Jmenuji se Petr Nemček. Dokončil jsem tři roky v semináři Sv. Josefa v Edmontonu. Od září 2013 jsem na roční stáži ve farnosti Panny Marie Ustavičné Pomoci. Narodil jsem se a vyrůstal v Tmavě na Slovensku v katolickém prostředí a studoval v katolické základní a střední škole při kostele Sv. Angely Merici v mém rodném městě. Mám jednoho mladšího bratra a sestru. S bratrem jsme začali ministrovat, když mi bylo dvanáct roků. Při těchto službách jsem poznal mnoho kněží a seminaristů.

Do Winnipegu jsem přijel v září 2005. Na Kildonan East Collegiate jsem ukončil 12. ročník školy. Po ukončení studií přírodních věd na University of Manitoba v roce 2009, jsem pracoval po dobu jednoho roku jako výzkumný technik na UM. Po vážném uvažování jsem udělal rozhodující krok ve svém přesvědčení a byl jsem přijat winnipežskou Arcidiecézí a poslán v září 2010 do semináře Svatého Josefa, kde jsem započal svou cestu na kněžství.

*Česká a Slovenská komunita ve Winnipegu Ti
Petře blahopřeje ke Tvému vysvěcení a
přejeme Ti mnoho úspěchů a Božího
požehnání na Tvé cestě ke kněžství.*

V.A.K.

Vilém a Jiřinka Kunovi blahopřejí Petru Němčekovi

Washington - Sněmovna reprezentantů amerického Kongresu ocenila v úterý, 11. března 2014, odkaz bývalého československého a českého prezidenta Václava Havla. V rámci rezoluce č. 506 schválila také umístění busty zesnulého politika ve sněmovním křídle budovy Kapitolu vedle dalších osobností.

Rezoluci inicioval předseda sněmovního zahraničního výboru Ed Royce, který Havla označil za "mimořádného člověka". "V době, kdy sledujeme pokračující krizi na Ukrajině, je důležité se zamyslet nad životem člověka, který vyvedl československý lid z vlivu Sovětského svazu a který sehrál klíčovou roli v založení ne jednoho, ale dvou živoucích evropských demokratických států: České republiky a Slovenské republiky," podotkl. (ČTK—www.ctk.cz)

ŠKOLA ČEŠTINY / CZECH LANGUAGE CLASSES

Helena Stelšovská nadále nabízí zájemcům kurz českého jazyka. Hodiny jsou každý čtvrtek od 7:30pm. Pokud máte zájem kontaktujte Helenu Stelšovskou na helstel@shaw.ca nebo volejte 204 772-7209.

Helena Stelsovskas offers Czech language courses for interested people. Classes are held every Thursday at 7:30pm. If you are interested, she can be contacted at helstel@shaw.ca or phone 204 772-7209.

Pramen - Časopis krajanské obce Čechů a Slováků ve Winnipegu. Je vydáván winnipežskou odbočkou Českého a Slovenského Sdružení v Kanadě pro krajany v Manitobě a jinde ve světě. Vychází čtyřikrát do roka.

Adresa: Czech and Slovak Association of Canada, Winnipeg Branch, Attn. Pramen, P.O. Box 1732, Winnipeg, Manitoba, Canada, R3C 2Z9

Připravuje: Míša Gogela. Pravidelný dopisovatel Vilém A. Kun.

Časopis je posílán zdarma, ale jsou vítány dobrovolné příspěvky na úhradu režie.

Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, úpravu i případné odmítnutí příspěvků. Podepsané články nemusí vyjadřovat názory redakce a vydavatele. Úkolem časopisu je udržovat kulturní hodnoty našich předků, probouzet, pěstovat a udržovat krajanskou pospolitost. Napomáhat k udržování demokratických ideálů a mravních zásad v Kanadě i ve staré vlasti. Spojovat nás za hranicemi s naší vzdálenou rodnou zemí.

Inzertní jednorázové sazby: velikost osobní navštívenky: \$ 10, 1/3 stránky: \$20, 1/2 stránky: \$30, celá stránka: \$ 60.

Veškeré šeky prosím vypisujte na "Czech and Slovak Association of Canada".

Uvítáme psané příspěvky, nápady a komentáře. Rádi od vás uslyšíme.

Redakční telefon (204) 256 3713, mishagogela@shaw.ca

Informace o ČSSK odbočkách sdružení najdete na Internetu na adrese www.cssk.ca

